

Karel II van Spanje: Madrid, 6 november 1661 – aldaar, 1 november 1700

Karel II was koning van Spanje (inclusief de Zuidelijke Nederlanden), Napels en Sicilië.

Koning van Spanje

Koning van Sicilië

Koning van Napels

Koning van Sardinië

Periode: 1665 - 1700

Voorganger: Filips IV / III

Opvolger: Filips V / IV

Hertog van Luxemburg

Periode: 1e 1665 - 1684

2e 1698 - 1700

Voorganger: Filips IV

Opvolger: 1e Lodewijk XIV (1684-1698), daarna terug naar Spanje (Vrede van Rijswijk)

2e Filips V

Hij regeerde van 1665 tot zijn dood over het Spaanse Rijk en was de zoon van zijn voorganger Filips IV en Maria Anna van Oostenrijk. Hij was de laatste van de Spaanse Habsburgers.

Filips IV van Spanje en Maria Anna van Oostenrijk

Leven

Karel II was drie jaar toen zijn vader, Filips IV, op 17 september 1665 stierf.

Karel was zowel verstandelijk als lichamelijk gehandicapt en werd 38 jaar oud. Alle uiterlijke kenmerken die typisch waren voor de leden van het huis Habsburg waren in hem overdreven vertegenwoordigd. Zijn hoofd was buitenproportioneel groot en misvormd en zijn onderkaak stak zover uit, dat hij zijn tanden niet op elkaar kon krijgen, zodat hij zijn voedsel niet kon kauwen. Zijn tong was zo groot, dat hij nauwelijks kon spreken. Lopen kon hij ook maar met moeite. Op 35-jarige leeftijd was hij verlamd, epileptisch, kaal, vrijwel tandeloos en slechtziend en in 1698 werd hij ook nog eens doof.

Karels geestelijke toestand was al niet veel beter. Hij bleef erg lang kinderlijk en werd vervolgens snel seniel. Hij kon nauwelijks lezen en schrijven. Zijn moeder trad als regent voor hem op. Hij kreeg de bijnaam El Hechizado, de Behekste, zoals hij ook zelf geloofde. De afwijkingen zijn eerder te wijten aan de extreme inteelt binnen de Habsburgse rangen. Karel was zijn eigen achterneef en een van zijn grootmoeders was tegelijkertijd zijn overgrootmoeder. Zijn moeder was bovendien ook zijn eigen nicht en zijn andere grootmoeder was tegelijkertijd zijn tante. Exorcisten vanuit alle kanten van het rijk werden opgeroepen om de duivel uit hem te drijven.

In 1678 werd de moeder van Karel II uit Madrid verdreven door Juan II, de bastaardzoon van Filips IV.

Juan II van Oostenrijk

Deze eiste dat zijn halfbroer Karel op een betere manier zou worden behandeld, zoals hij daar verwaarloosd was weggestopt in het Escorial. Juan II stierf echter in 1679 en Maria Anna keerde terug naar Madrid. Naar het schijnt zou Karel zelf zijn halfbroer hebben opgeroepen om Maria Anna af te zetten, omdat hij zelf wilde regeren.

Huwelijk met Marie Louise van Orléans

Hoewel Karel vermoedelijk impotent was, trouwde hij tweemaal. De eerste keer in 1679 met Marie Louise van Orléans (1662-1689), een nicht van Lodewijk XIV, koning van Frankrijk.

Marie Louise van Orléans

Lodewijk XIV van Frankrijk

Naar het schijnt was hij hevig verliefd op haar en baden ze godvruchtig in de kerk om niet kinderloos te blijven. Zij werd echter nooit zwanger en na tien jaar werd zij tijdens een paardenrit onwel en stierf. Sommigen vermoeden moord, anderen spreken van een appendicitis. Naar het schijnt sprak ze tot Karel II bij haar afscheid "Zijne Majesteit zal waarschijnlijk nog vrouwen hebben, maar slechts weinigen zullen zoveel houden van u als ik".

Huwelijk met Maria Anna van Beieren

Na haar dood hertrouwde hij, onder druk van zijn entourage, met Maria Anna van Palts-Neuburg, prinses van Neuburg, dochter van Filips Willem van de Palts.

Maria Anna van Palts-Neuburg

Filips Willem van de Palts

Zij was een schoonzus van keizer Leopold I.

Keizer Leopold I

In die tijd ging de toestand van Karel sterk achteruit. Hij liet familieleden opgraven om hun lijk te aanschouwen en huilde bij het lichaam van zijn dode vrouw Marie-Louise, een gewoonte die hij blijkbaar erfde van Johanna van Castilië.

Johanna van Castilië

Ook zijn tweede huwelijk bleef kinderloos en Karel wees een kleinzoon van Lodewijk XIV, Filips van Anjou, aan als zijn opvolger.

Filips van Anjou

Buitenlandse politiek

Kardinaal Mazarin en Lodewijk XIV hadden de tegenslagen binnen de Spaans-Habsburgse dynastie gebruikt om hun eigen rijk uit te breiden.

Jules Mazarin

Tijdens de Devolutieoorlog (1667-1668) kreeg Spanje echter de steun van Engeland, Nederland en Zweden (Triple Alliantie). Spanje sloot al snel de Vrede van Aken en kwam er nog relatief goedkoop vanaf. Gebieden uit de Zuidelijke Nederlanden werden afgestaan in ruil voor Franche-Comté. Lodewijk XIV provoceerde nu de ene oorlog na de andere, want de grondgebieden vielen in zijn schoot. Hij zorgde ervoor dat de Triple Alliantie uit elkaar viel en startte in 1672 zelfs een Hollandse Oorlog. Toen de Nederlanders onder de financiële druk bezweken en de strijd opgaven, sloot Spanje in 1678 snel ook de Vrede van Nijmegen. Hierbij droegen ze Haïti, Franche-Comté en vestingsteden in de Zuidelijke Nederlanden over aan Lodewijk.

In 1681 claimden Lodewijk en zijn chambres de réunion de réunion de heerschappij over Luxemburg, Straatsburg en andere strategische grensgebieden en begon het conflict opnieuw. In 1684 bezweek elke Spaanse weerstand en werd het bestand van Regensburg getekend, waarbij elke Franse claim werd erkend en Straatsburg en Luxemburg werden overgeheveld naar de Franse kroon.

In 1688 leidde een nieuw dispuut over Keulen tot de Oorlog van de Grote Alliantie. Deze oorlog werd een uitputtingsslag en werd in 1697 besloten door de Vrede van Rijswijk.

Zilveren penning van de Vrede van Rijswijk

Hierin werd Luxemburg weer aan de Spaanse Nederlanden toegevoegd en werden de grenzen van Frankrijk teruggetrokken tot deze van voor 1678.

Dood leidt tot de Spaanse Successieoorlog

Karel II stierf kinderloos op 1 november 1700 in Madrid. Op zijn sterfbed sprak hij "Veel mensen zeggen dat ik behekst ben en ik geloof het best, dat zijn de dingen die ik ervaar en waaronder ik lijd." Er wordt verhaald dat bij autopsie op zijn lichaam in zijn hersenen water

werd gevonden, dat hij een hart had zo groot als een peperkorrel en één zwart testikel. Het was daarom voor hem praktisch onmogelijk om nakomelingen te verwekken. Volgens genetisch genealoog Maarten Larmuseau heeft de inteelt binnen de Habsburgse familie "de loop van de geschiedenis veranderd". Karel II had Filips van Anjou als zijn troonopvolger aangeduid, maar aangezien zowel koning Lodewijk XIV van Frankrijk als keizer Leopold I van mening waren dat hun familie recht had op de vrijgekomen Spaanse troon, brak in 1701 de Spaanse Successieoorlog uit. Deze werd pas in 1713 beslecht met de Vrede van Utrecht, waarbij Filips van Anjou als koning Filips V van Spanje erkend werd als hij verzaakte aan de Franse kroon. De Zuidelijke Nederlanden gingen bovendien over naar de Oostenrijkse tak van het huis Habsburg, naar Keizer Karel VI, die daarmee afzag van de Spaanse kroon.

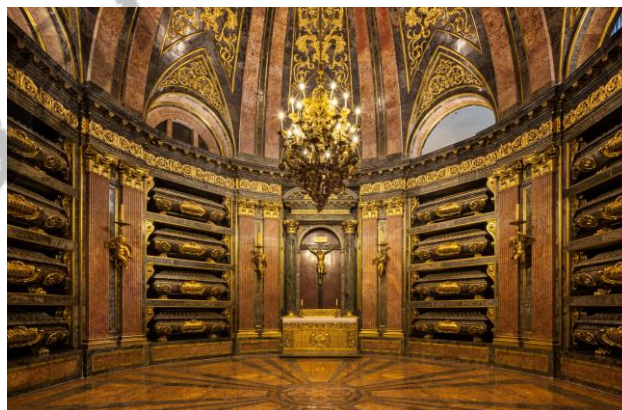

Keizer Karel VI

Hij werd begraven in de Koninklijke grafkelder van het Escorial

Luchtfoto van het Escorial

Koninklijke Pantheon van het klooster van El Escorial

Sarcofaag van Karel II

yoel Rey

Handtekening

Wapen van de Habsburgse koningen van Spanje

Triomf van Karel II op de gevel van Den Coninck van Spaignien (Grote Markt van Brussel).